

Öngyilkosság a COVID-19 járvány alatt Japánban

Suicide during the COVID-19 pandemic in Japan

A cikk közlés előtt, 2020. november 22-én közzétett változata alapján

Az összefoglalót készítette: [Kovács Katalin](#)

Japán a következőkben bemutatandó tanulmány lezárásáig két nagyobb COVID hullámot is megélt: az elsőt 2020 februárja és júniusa, a másodikat pedig 2020 júliusa és szeptembere között. Az első öt hónapot intenzív kormányzati intézkedések (munkaidő csökkentés, iskola bezárások, az emberek mozgásának korlátozása) jellemezte, amelyek közül a lakosságnak nyújtott nagylelkű pénzügyi támogatások (melyek az ország GDP-jének 10%-át tették ki) emelendők ki. A második hullámban azonban ez a támogatás már nem volt jelen. A szerzők, azt feltételezve, hogy a pénzügyi támogatások megjelenése nagymértékben befolyásolja az öngyilkossági hajlandóságot, a két hullámra elkülönítve vizsgálják az öngyilkosság alakulását.

A vizsgálat hatókörébe vont időszak a 2016 októbere és a 2020 szeptembere közötti időszakot öleli fel. A járvány kitörése előtti időszakot tekinti annak az alapnak, amelyhez a járvány kitörése utáni adatokat hasonlítja a „difference in difference” (DID) módszerével. Az igen alapos tanulmány Japán 1849 adminisztratív egységére és az egyes hónapokra nézve is külön vizsgálja a változásokat, az olyan tényezők esetleges hatásait kiszűrendő, mint az öngyilkosság év során jelentkező, ismert szezonaritása, vagy az esetlegesen helyileg jelentkező egyéb olyan „társadalmi sokkok”, amelyek szintén jelentős módon alakíthatták az öngyilkossági szintet. Kiegészítő elemzések mutatják be, hogy főbb korcsoportok, illetve gazdasági aktivitás szerint, mely társadalmi csoportok öngyilkosságát befolyásolta a járvány, illetve az annak első és második hullámát jellemző sajátos társadalmi körülmények.

A járvány első hulláma során az öngyilkossági ráta 12%-kal csökkent, amelyben a szerzők szerint jelentős szerepet játszott a kormányzattól kapott pénzügyi támogatás, a munkaidő megrövidülése és az iskolabezárások. Ezzel szöges ellentétben, a második hullám alatt az öngyilkossági ráta 13%-kal megemelkedett. Ezen belül a növekedés jóval nagyobb volt a nők (29%) és a gyerekek (49%) körében. 2016 októbere és 2020 októbere között, a tanulmányban vizsgált időszak alatt az öngyilkosságok átlagos havi száma 1618 volt Japánban [126 milliós lakosra – a referáló megjegyzése]. A járvány első hulláma során 859 öngyilkosság „maradt el” a szerzők kalkulációja szerint, míg a második hullám alatt 585 öngyilkossággal több következett be az előző évek alapján várhatóanál. 2020. szeptember 30-ig ugyanakkor összesen 1564 COVID haláleset következett be, amely azt mutatja, hogy az öngyilkosságok szerepe a COVID-19-cel összehasonlítva sem jelentéktelen járványos időszakban.

Az első hullám alatt az öngyilkosságok mérséklődése elsősorban a középkorúak körében jelentkezett, míg az idősek körében nem volt szignifikáns változás. A második hullámban a nők és a gyerekek öngyilkossága növekedett nagymértékben.

Az önfoglalkoztatók között az öngyilkossági ráta nem változott sem az első, sem pedig a második járványhullám alatt. Míg a foglalkoztatottak és munkanélküliek öngyilkossága csökkent az első, addig, az általános trendekkel megegyezően, növekedett a második hullám alatt. Mindkét periódus során emelkedett azonban az öngyilkosság a háziasszonyok között, és ez a növekedés a második hullám alatt 80%-os volt. A diákok öngyilkossági rátája az első hullám alatt, amíg az iskolák zárva tartottak, 42%-kal csökkent.

A lokalitás szerepét vizsgálva a kutatók nem elsősorban a városok anyagi jellemzőivel, helyi klimatikus hatásokkal vagy más, feltehetően befolyásoló tényezővel találtak összefüggést, hanem a városok korábbi öngyilkossági arányszámaival: ahol korábban alacsony volt az öngyilkossági szint, ott ez a járvány alatt növekedni kezdett, míg más városokban nem változott.

A szerzők elsősorban a nőkre vonatkozó eredményeket találták könnyen interpretálhatónak: egyrészt a járvány indukálta munkaerőpiaci változások is jobban érintették a nőket, másrészt az otthonmaradásra felszólító rendeletek is a háztartásokban végzett, elsősorban női munka növekedéséhez vezettek. Az első faktort illetően egyrészt a nőket foglalkoztató szektorok fokozott érintettsége említhető meg, másrészt a tipikusan a nőkre jellemző részmunkaidős alkalmazások is nagyobb mértékben szűntek meg (a nők 56%-a, míg a férfiak 22%-a dolgozott részmunkaidős foglalkoztatásban Japánban).

Az öngyilkosságok számának jelentős csökkenése az első járványhullám alatt nem várt eredmény volt, bár jól illeszkedik a katasztrófák és az öngyilkosságok kapcsolatát bemutató általános modell első fázisához. Mégis elsősorban a munkaterhelés csökkenését tekintik az egyik legfőbb oknak, mert a japán társadalomban a túlmunka és a munkával kapcsolatos teljesítményelvárások régóta jelentős rizikófaktort jelentenek az öngyilkosság szempontjából.

Az ismertetett cikk bibliográfiai adatai:

Takanao Tanaka and Shohei Okamoto (2020): [Suicide during the COVID-19 pandemic in Japan](https://doi.org/10.1101/2020.08.30.20184168). *medRxiv*. Preprint doi: <https://doi.org/10.1101/2020.08.30.20184168>; this version posted November 25, 2020